

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת: חברת הכנסת מרב מיכאלי

2745/25/פ

הצעת חוק ניירות ערך (תיקון – קנס מוגדל בגין הרצת מניות), התשפ"ג–2023

1. תיקון סעיף 54 בחוק ניירות ערך, התשכ"ח–1968¹, בסעיף 54(א), במקום "חמישה" יבוא "שישה עשר", ובמקום "עשרים וחמישה" יבוא "שמונים".

דברי הסבר

סעיף 54 לחוק ניירות ערך, התשכ"ח–1968, קובע תקופות מאסר וקנסות ביחס לתרמית בניירות ערך. בסעיף נקבע כי מי שהניע או ניסה להניע אדם לרכוש או למכור ניירות ערך באמרה, בהבטחה או בתחזיות כוזבות או מטעות או תוך העלמת עובדות מהותיות, כן מי שהשפיע בתרמית על תנודות השער של ניירות ערך, דינו יהיה מאסר חמש שנים או קנס של כמיליון שקלים חדשים, ואם הוא תאגיד, קנס של כ-5 מיליון שקלים חדשים.

תכליתו של הסדר זה, הוא הגנה על משקיעים מתרמית, וזאת בין היתר על ידי שמירה על טוהר מנגנון המחירים מפני פעולה של הרצת מניות היוצרת מצב בלתי רצוי שבו שווי המניה מעוות, דבר שעשוי להוביל לקריסת שווי המניה ולהפסדים כספיים של משקיעים.

בשנים האחרונות מתגברת המגמה ברחבי העולם להגברת חובת השקיפות החלה על גופים הפיננסיים הפועלים בשוק ההון, תוך חיזוק משמעותי של רמת ההגנה על ציבור המשקיעים מפני תרמיות בסחר במניות. שתי הדירקטיבות של האיחוד האירופי מסדרת - Markets in Financial Instruments Directive שינו לחלוטין את דפוסי הפעולה של הגופים הפיננסיים הפועלים ברחבי אירופה, והחילו עליהם חובות שקיפות וגילוי מידע מוגברות, תוך כיסוי היבטי הסחר במניות, השיווק, השירותים והפיקוח. בעוד שהשלכות הדירקטיבות השפיעו על הגופים הפיננסיים הפועלים בשוקי ההון באירופה ובמדינות אחרות בעולם, מדינת ישראל עדיין נותרה מאחור במידה רבה בקיומה של רגולציה שתכליתה להגן על ציבור המשקיעים מפני פערי מידע בינם לבין הגופים הפיננסיים.

במטרה לחזק את יעילות שוק ההון ואת אמון הציבור בתקינות פעולתו, מוצע להחמיר את הענישה על מקרי תרמית בדומה לסטנדרטים המקובלים בעולם ולעלות את סכום הקנס המרבי לכ-3.6 מיליון שקלים חדשים ליחיד ולכ-18 מיליון שקלים חדשים לתאגיד.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים על ידי חברי הכנסת מרב מיכאלי ורועי פולקמן (פ/1891/20), על שולחן הכנסת העשרים ושלוש ועל שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חברת הכנסת מרב מיכאלי (פ/1735/23; פ/252/24; פ/1350/24).

הצעת החוק זהה לפ/1350/24 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום

¹ ס"ח התשכ"ח, עמ 234.

י"ג באדר התשפ"ג (06.03.2023)